

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Zdrowia

Tekst ujednolicony

R/12/002
KZD-4110-01-01/2012

Warszawa, dnia lipca 2012 r.

**Pani
Małgorzata Czerniawska-Ankiersztejn
Dyrektor Wojewódzkiej Stacji
Sanitarno-Epidemiologicznej
w Warszawie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Zdrowia, skontrolowała Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Warszawie (WSSE) w zakresie wykorzystania rezerwy celowej na działania związane z nadzorem Państwowych Wojewódzkich Inspektoratów Sanitarnych w zakresie tzw. „dopalaczy”. W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 28 czerwca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że wykorzystanie przez WSSE środków rezerwy celowej na działania związane z nadzorem w zakresie tzw. dopalaczy odbiegało od warunków na jakich zostały przyznane środki.

1. Z dniem 2 października 2010 r. WSSE podjęła działania, których celem było wyegzekwowanie decyzji Głównego Inspektora Sanitarnego² o wycofaniu z obrotu na terenie

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82.

² Znak GIS-BI-073-239/RS/10 z 2 października 2010 r.

całego kraju wyrobu o nazwie „Tajfun” określonego jako środek przeznaczony do celów kolekcjonerskich oraz podobnych wyrobów, mogących mieć wpływ na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, a także zaprzestanie działalności obiektów służących produkcji, obrotowi hurtowemu lub detalicznemu takich wyrobów (tzw. dopalaczy). W okresie od 2 października do 31 grudnia 2010 r. Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni skontrolowali na terenie województwa mazowieckiego 180 obiektów, w których mogły być wprowadzane do obrotu tzw. dopalacze. W okresie od 8 października do 8 listopada 2010 r. w 76 obiektach pobrano próbki 6261 sztuk dopalaczy i przekazano do Narodowego Instytutu Leków. Liczba dopalaczy zdeponowanych w Wojewódzkim Magazynie Sprzętu Obrony Cywilnej w Zielonce wyniosła 78749 opakowań środków zastępczych oraz suszu roślinnego. Z protokołów badań przeprowadzonych przez Narodowy Instytut Leków w Warszawie w odniesieniu do 75 próbek wynikało m.in., że we wszystkich zbadanych produktach zidentyfikowano analogi strukturalne substancji wymienionych w załącznikach nr 1 i 2 do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii³, wykazujące na działania psychoaktywne oraz surowce farmaceutyczne wykorzystywane do sporządzania lub wytwarzania produktów leczniczych, którymi obrób reguluje ustawa – Prawo Farmaceutyczne⁴.

Proces eliminowania niedozwolonego obrotu środkami zastępczymi ma charakter ciągły, o czym świadczy porozumienie z dnia 26 października 2011 r. zawarte pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Szefem Służby Celnej, Komendantem Głównym Policji i Głównym Inspektorem Farmaceutycznym o współpracy w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych, zawierające określony tryb postępowania różnych organów kontrolnych w ramach eliminowania niedozwolonego obrotu środkami zastępczymi, które stanowią wytyczne postępowania wymienionych służb.

2. Dla sfinansowania tych działań decyzją z dnia 15 października 2010 r. Minister Finansów dokonał zmian w budżecie państwa zwiększając wydatki województwa mazowieckiego o kwotę 1.200.000 zł z przeznaczeniem na działania związane z nadzorem Państwowego Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarnego w zakresie tzw. dopalaczy. Podział kwoty 1.200.000 zł na paragrafy klasyfikacji budżetowej został dokonany na podstawie propozycji Dyrektora WSSE przekazanej 12 października 2010 r. do Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Dyrektor WSSE wyjaśnił, że nie miał wpływu na wysokość przyznanej dotacji a

³ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii – Dz. U. poz. 1485.

⁴ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne – Dz. U. poz. 1381.

jedynie przedłożył propozycję jej podziału. Propozycję podziału rezerwy na poszczególne paragrafy klasyfikacji budżetowej Dyrektor WSSE zobowiązany był przedłożyć w terminie kilkudziesięciu minut. Na wniosek Dyrektora WSSE Minister Finansów decyzją z 15 listopada 2010 r.⁵ dokonał korekty poprzedniej decyzji, zwiększając wydatki w paragrafie 4210 - zakup materiałów i wyposażenia - z 200.000 zł do kwoty 800.000 zł. Zrezygnowano z wynagrodzeń bezosobowych, zakupu leków i pozostałych usług, bowiem badania pobranych próbek miał częściowo finansować GIS. Dokonana korekta sposobu przeznaczenia środków rezerwy celowej, w tym zwłaszcza zmniejszenie środków na zakup usług a zwiększenie na zakup materiałów i wyposażenia do kwoty 800 tys. zł umożliwia ich wykorzystanie nie tylko na bezpośredni nadzór nad tzw. dopalaczami.

3. Decyzjami Nr 19/2010 z 28 października 2010 r., 24/2010 z 19 listopada 2010 r., nr 27/2010 z 1 grudnia 2010 r., nr 28/2010 z 7 grudnia 2010 r. i nr 30/2010 z 17 grudnia 2010 r. Dyrektor WSSE w Warszawie dokonał stosownych zmian w planie finansowym WSEE na 2010 r. Zmiany w planach finansowych po rozdysponowaniu rezerwy polegały na zmniejszeniu planów wydatków w niektórych powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, które rezygnowały z dodatkowych środków i zwiększaniu planów wydatków w innych stacjach. W dniu 8 grudnia 2010 r. rozdysponowano środki rezerwy dla poszczególnych powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych, przy czym kwota 432.800 zł zwiększyła plan wydatków WSSE zaś kwota 767.200 zł zwiększyła plan poszczególnych PSSE. Do końca 2010 r. WSSE wydatkowała kwotę 271.303,48 zł, tj. 22,6% przyznanej rezerwy celowej, natomiast PSSE – 748.735,29 zł, tj. 62,4% rezerwy celowej. Niewykorzystane środki WSSE zwróciła do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego 17 stycznia 2011 r.

WSSE ze środków rezerwy celowej na bezpośrednie badania zabezpieczonych próbek przeznaczyła kwotę 150.000 zł. Na zakupy materiałów i wyposażenia wydatkowano 787.16,20 zł (WSSE – 110.492,92 zł a PSSE – 676.673,28 zł), przy czym w tej grupie najwięcej środków przeznaczono na zakup sprzętu i akcesoriów komputerowych w kwocie 600.723,71 zł (tj. 76,3%). Pozostałe środki zostały przeznaczone na zakupy paliwa i materiałów biurowych. WSSE w Warszawie dokonała, w trybie zapytania o cenę, zakupu

⁵ Znak FS6/4135/52/1/KOR/MYB/10.

sprzętu komputerowego za kwotę 99.693,52 zł⁶. Sprzęt ten został rozdysponowany na poszczególne komórki organizacyjne WSSE i PSSE.

Dyrektor WSSE uzasadniał to m.in. że „zakup sprzętu komputerowego w czasie ustawowego zobowiązania Inspekcji Sanitarnej do nadzorowania „dopalaczy” na terenie całego województwa zaś sprzęt otrzymały te stacje, których wyposażenie było niewystarczające”.

W ocenie NIK, środki dotacji celowej przeznaczone decyzjami „na działania związane z nadzorem Państwowych Wojewódzkich Inspektoratów Sanitarnych w zakresie tzw. dopalaczy” umożliwiło wydatkowanie środków przez WSSE także na bieżącą działalność statutową, tj. sprawowania bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego o wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Zdrowia, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

*Za zgodności
z uchwałą Komisji Odwoławczej*

DYREKTOR
Departament Zdrowia
z up.
[Podpis]
Marek Trosiński
Wicedyrektor

⁶ Na zakupiony sprzęt składały się: Jednostka centralna szt. 11, Monitor LCD szt. 8, Switch sieciowy szt. 1, Telefon bezprzewodowy szt. 5, Drukarka atrament. przenośna szt. 1, Notebook szt. 10, Zasilacz ATX szt. 5, Dysk twardy szt. 5, Dysk twardy szt. 5, Karta graficzna szt. 2, Przenośny zestaw nagłaśniający szt. 1, Statyw do kolumn szt. 2, Zasilacz szt. 2, Lampa szt. 2, Rzutnik szt. 1, Oprogramowanie szt. 1, Zestaw All-in-one szt. 2, Przedłużki USB szt. 10.